

Το πείραμα του Σόλομον Ας - Η κοινωνική συμμόρφωση

Ο Σόλομον Ας (Solomon Eliot Asch), ήταν ένας Αμερικανός ψυχολόγος, ο οποίος έγινε γνωστός κατά την δεκαετία του '50, όταν και διεξήγαγε μια σειρά πειραμάτων, που έμειναν γνωστά ως «Το πείραμα της συμμόρφωσης του Ας» (The Asch conformity experiment) ή «Το παράδειγμα του Ας» (Asch paradigm).

Ο Ας χρησιμοποίησε ομάδες των 5-7 ατόμων, οι οποίοι υποτίθεται ότι ήταν εθελοντές. Στην πραγματικότητα, μόνο ο ένας στην κάθε ομάδα ήταν ο εθελοντής -και πραγματικό υποκείμενο του πειράματος- και οι υπόλοιποι συνεργάτες του Ας. Οι συμμετέχοντες καλούνταν σε μια δοκιμασία οπτικής αντίληψης. Οι συνεργάτες του Ας, απαντούσαν επίτηδες λάθος σε ερωτήσεις που είχαν οφθαλμοφανείς απαντήσεις. Ο πραγματικός εθελοντής παρ' ότι είχε στο μυαλό του την ευνόητη απάντηση, εν τούτοις βλέποντας πως η πλειοψηφία των συμμετεχόντων απαντούσε διαφορετικά, αμφιταλαντεύονταν κι ενίοτε συμφωνούσε χωρίς να το πιστεύει με την γνώμη τους.

Τα πειράματα του Ας που συνεχίστηκαν με διάφορες παραλλαγές, κατέδειξαν πως πολλοί άνθρωποι, υπό ορισμένες συνθήκες, μπροστά στο ενδεχόμενο να περιθωριοποιηθούν από ένα κοινωνικό σύνολο, είναι διατεθειμένοι να αυτοϋποβληθούν, να υποκύψουν και να συμμορφωθούν με το «κοινωνικά ορθό», ακόμη κι όταν αυτό είναι προφανέστατα λάθος κι έρχεται σε ευθεία σύγκρουση με την αντίληψή τους και τα πιστεύω τους ...